

Pasakas

Mērķis: Uzlabot multikulturālo un plurilingvistisko kompetenci, izmantojot cittautu pasakas.

Vecums: 9-11 gadi, sākumskola

Garums: 8 mācību stundas pa 45 min.

Avots: <http://combat.ecml.at/LinkClick.aspx?fileticket=nkdgu29kmfc%3D&tabid=2670&language=en-GB>

Autors: Pia Berg. Mācību materiāli tika pielāgoti Ziemeļu/ Baltijas valstu kontekstam ar ECML (*The European Centre for Modern Languages of the Council of Europe – Eiropas Padomes Eiropas Moderno valodu centrs*) atļauju.

Starppriekšmetu saikne: mūzika, vizuālā māksla, dabaszinības, sports

Uzdevumi:

- praktiska un interaktīva to prasmju pielietošana, kuras ir vajadzīgas, lasot svešvalodā.
- attīstīt komunikatīvās prasmes svešvalodās: rakstiskā un mutiskā formā gan grupās, gan starp grupām, veidojot prezentāciju.
- mācīt meklēt informāciju.
- mācīt svešvalodu mazās grupās.
- mācīt strādāt grupās, izmantojot projektu metodi.
- mācīt plānot savu darbu un veidot prezentāciju.
- veicināt interneta izmantošanu informācijas meklēšanā, digitālo vārdnīcu izmantošanu, darbu internetā.
- aktīvas klausīšanās attīstīšana.
- problēmu risināšanas prasmes attīstīšana.
- kritiskās domāšanas un radošuma attīstīšana.
- cieņa pret citām kultūrām.

Norise: Pirms katras aktivitātes sekot skolotāja norādījumiem.

Papildus iespējas. Mēs iesakām izmantot šajā aktivitātē tās valodas, kuras ir svarīgas jūsu kontekstā, iekļaujot minoritāšu un reģionālās valodas/ valodas, kuras tiek izmantotas tieši jūsu klasēs.

Skolotāja piezīmes

1. daļa. Darbs ar piecu maņu orgānu uztveri, aprakstošo īpašības vārdu savākšana, izmantojot zīmējumus un mūziku.

Pievērst skolēnu uzmanību zīmējumam. (sk. pielikumā nr. 1) . Zīmējumu var parādīt datorā vai uz projektorā.

Lasīšanas laikā var izmantot mūziku fonā, tādējādi iesaistot vēl vienu maņu orgānu teksta uztverei. (pielikums nr. 4). Var sadarboties ar mūzikas skolotāju jūsu skolā.

Jūs sākat stāstīt pasaku par Norvēģijas apmeklējumu, kurā jūs satikāt vienu no troļļiem.

“Kad Norvēģijas mežos pakāpeniski iestājas tumsa, tad iziet troļļi. Saules gaismā viņus neviens nevar redzēt. Ja viņi izies dienas laikā, tad uzreiz pārvērtīsies par akmeni.

Kādreiz mana vecmamma stāstīja man par šiem Norvēģu troļļiem, bet man nekā nesanāca viņus ieraudzīt.

Man bija jāaizbrauc uz šo valsti uz nedēļu, un vienā aukstā, miglainā, valdzinošā naktī ar mani notika visneparastākais notikums manā dzīvē. Es vēroju burvīgi skaisto ziemas mežu, kad pēkšņi starp kokiem kaut kas sāka parādīties....

Trīs metru garš trollis, kurš izskatījās vairākus gadsimtus vecs, sāka tuvoties man. Savā labajā rokā viņš turēja veselu koku, uz kura viņš atbalstījās staigāšanas laikā...”

Stāstu var turpināt pats vai piedāvāt to izdarīt skolēniem.

Pāriesim pie prezentācijas. Vai stāstā bija daudz sarežģītu vārdu? Kuri vārdi aprakstīja priekšmetus?

- Palūdziet skolēnus uzzīmēt trolli grupās. Pajautājiet, kāpēc trollis ir uzzīmēts tieši tā (stereotipi un pieņēmumi), un salīdziniet tos ar zīmējumiem 2. un 3. pielikumos.
- Pajautājiet skolēniem, vai viņi pazīst tādu/ līdzīgu radību? Kas tas ir? Vai viņi kādreiz ir sastapušies ar to radību savā valstī?/ vecāku dzimtenē?
- Kāda mūzika derētu šim trollim? Vai jūs varētu sacerēt savu melodiju, kas derētu jūsu trollim? Kādi īpašības vārdi varētu aprakstīt šo mūziku?
- Savā grupā izveidojiet/ uzzīmējiet trolli, sarakstiet pēc iespējas vairāk īpašības vārdus dažādās valodās, kas raksturotu trolli. Izmantojiet visus maņu orgānus:

- Dzirdi
- Redzi

- Smaržu
- Garšu
- Tausti

Iztulkojiet visus šos īpašības vārdus angļu valodā un visās dzimtajās valodās jūsu grupā. Katrai valodai izmantojiet savu krāsu. Izveidojiet bukletu.

- Prezentējiet savus vārdus klasei. Katras grupas skolēni nolasa visus īpašības vārdus, un klase atkārtos tos korī.
- Izrunājiet, vai vārdi ir līdzīgi? Vai jūs varat izveidot līdzīgo vārdu grupas, noskaidrot viņu izcelsmi/valodu grupu, pie kuras tie pieder? Informāciju var atrast internetā.

Mājas darbs.

Kāda ir tava mīļāka pasaka dzimtā valodā? Kāda pasaka bija mīļākā taviem vecākiem viņu bērnībā?

Uzzīmē mīļākos varoņus no savām/vecāku mīļākām pasakām. Prezentē dzimtā valodā savu darbu, izmanto pēc iespējas vairāk īpašības vārdus. Kurš ir varonis? Kurš ir problēmu izraisītājs? Papildus uzdevums: Vai tu varētu atnest līdzī kādu mūziku, kas varētu aprakstīt tavus varoņus?

AVOTI

PIELIKUMS 1

Photo taken by Pia Berg, January 2009

PIELIKUMS 2

Drawing made by Pia Berg

PIELIKUMS 3

Photo collage made by Pia Berg, 2009

PIELIKUMS 4

Kalnu karaļa varā (Norvēģu valodā: *I Dovregubbens hall*) ir orķestra mūzika, *Opus 23*, kuru komponējis Edvards Ggrīgs H.Ibsena lugai "Pērs Gints" (pirmizrāde Oslo 24. Februārī, 1876.g.)

Fantastiska luga rakstīta dzejā, stāsta par episkā Pēra Ginta piedzīvojumiem. Šis mūzikas fragments attēlo brīdi, kad Pērs ielīda Kalnu Karaļa pilī, tad tiek runāts par to, kā Pērs centās izglābties no Karaļa un viņa troļļiem.

Mūzika ir rakstīta B minorā

Sākumā mūzika ir klusa un mierīga, orķestris spēlē zemā reģistrā. Sākumā skan čells un fagots, kas simbolizē klusus un uzmanīgus Pēra Ginta soļus. Vēlāk attīstās galvenā daļa, kur pievienojas klāt daži citi akcenti, un beigās skan daudz instrumentu- tie ir karaļa troļļi.

http://en.wikipedia.org/wiki/In_the_Hall_of_the_Mountain_King

NO YOUTUBE.COM http://en.wikipedia.org/wiki/File:550px-Mountain_King_theme2.png

Kalnu karaļa alā

<http://www.youtube.com/watch?v=xrIYT-MrVal&feature=related>

<http://www.youtube.com/watch?v=SBUp9zhEy9U&feature=related>

http://www.youtube.com/watch?v=Xs2OBy_mlrc&feature=related

Troļļu maršs:

<http://www.youtube.com/watch?v=KS036Cq49qU&feature=related>

2. Daļa

Skolotāja piezīmes. Darbs ar dabu, skatiem, iesaistot ģeogrāfijas, dabaszinības priekšmetus, sporta stundu.

Līdz šim centrā bija pasaku varoņi. Tagad turpinām ar dabu, vidi, kuru mēs sastopam pasakās. Skolēni var strādāt individuāli, pāros, mazās grupās. **Darbā var palīdzēt ģeogrāfijas/ dabaszinību skolotāja.**

Skolēni izpēta dabu savā dzimtajā valstī un salīdzina ar Latvijas dabu. Viņi var arī salīdzināt, kāda ir cilvēku attieksme pret dabu Latvijā/ viņu dzimtenē.

Kā tiek attēlota daba cittaupu pasakās?

Izmantojiet pasaules karti, kurā jūs atzīmēsiet valstis, no kurienes nāk jūsu klases skolēni. Kāda daba ir tajās valstīs? Vai daba ir aprakstīta jūsu mīļākās pasakās?

Uzdevumi:

- Paskaties uz meža fotogrāfiju, apraksti to (pielikumi 1, 3). Vai mežs ir bīstama/ droša/ mierīga vieta? Aprakstot mežu, izmanto pēc iespējas vairāk īpašības vārdu. Izmantojiet visus maņu orgānus:

Dzirdi

Redzi

Smaržu

Garšu

Tausti

- Ko jūs varat darīt mežā? Darbs ar darbības vārdiem.

Nākošajā uzdevumā var kooperēties ar sporta skolotāju.

Uzdevumi:

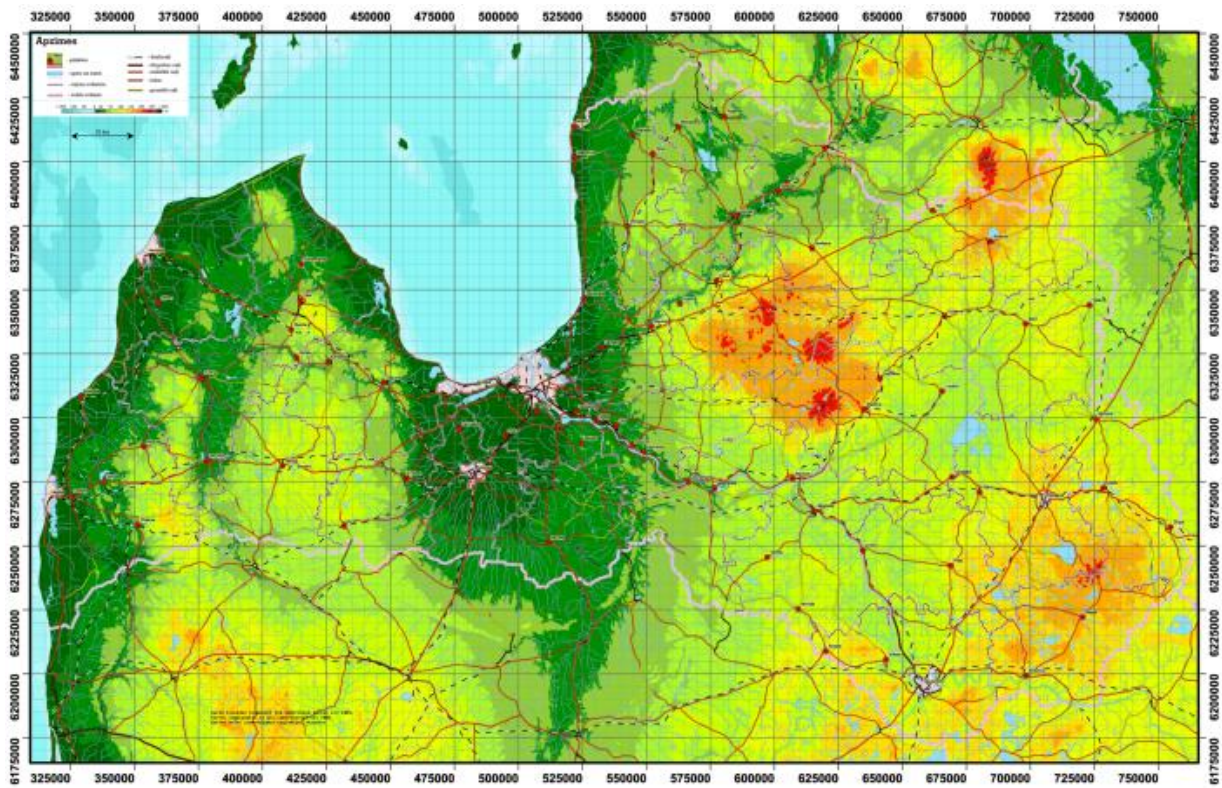
- Izdomājiet spēli, kura balstītos uz jūsu mīļāko pasaku, kuru var spēlēt ar bērnudārza bērniem mežā.
- Izdomājiet savu sporta veidu.
- Vai jūsu valstī/ valstī, no kuras nāk tavi vecāki ir līdzīgie meži? Apraksti savas dzimtenes dabu. Atnes kādu paraugu līdzī (akmens/ lava/ kukainis/ lapa, utt.) Vai kādā filmā ir līdzīga vide/ līdzīgas radības?
- Paskaties paraugu zem mikroskopa. Vai tu vari izmantot to, ko tu ieraudzīji, savā pasakā/ spēlē?

Mājas darbs:

- Palūdz vecākus aprakstīt dabu savā dzimtenē/ atnes līdzī fotogrāfijas. Aprakstot izmanto piecus maņu orgānus. Uzraksta aprakstu dzimtajā valodā, iztulko angļu valodā pēc apraksta. Presentē klasē.

RESURSI

TOPOGRAFISKĀ LATVIJAS KARTE

<http://priede.bf.lu.lv/scripts/atteli/albums.cgi?d=kartes&f=1&s=mazie&k=Latvija/kopskats/5x5/>

PASAULES KARTE

http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Map_of_the_world_1998.jpg